

Nasazení LibreOffice ve veřejné správě v Německu

Katarina Behrens

I LibreOffice

download - enjoy - share - support - www.libreoffice.org

Kdopak to mluví

- vývojářka open-source tělem a duší
- LibreOffice od roku 2010 (SUSE)
- výbor pro členství The Document Foundation
- full-time LibreOffice vývojářka v CIB od roku 2015
- žije v Hamburku, LibreManžel, LibreBaby

Komunita s tradicí

- 1984: Marco Börries vydal StarWriter pro Zilog Z80 a Commodore 64
- 1999: Sun Microsystems koupil firmu StarDivision z Hamburku
- 2002: vydán OpenOffice.org 1.0
- 2009: Oracle koupil Sun
- 2011: Oracle ukončil vývoj OpenOffice.org a propustil všech 100+ zaměstnanců hamburské pobočky

Komunita v současnosti

- sídlo The Document Foundation v Berlíně
- výkonný ředitel a několik zaměstnanců, většinou v Bavorsku
- 25% všech certifikovaných vývojářů LibreOffice má trvalé bydliště v Německu
- velmi živý mailing list, diskusní fórum, sociální média
- některá kvalitní dokumentace dostupná pouze v němčině
- každoroční víkendový sraz v Essenu

Proč přejít na LibreOffice

- úspora nákladů za licence software
- nezávislost na poskytovateli software
- možnost přizpůsobení software Vašim potřebám, vývoj rozšíření
- možnost otevřít dokumenty v starých formátech a konvertovat je do nových
- nejlepší podpora otevřeného formátu ODF na trhu

... a proč ne

- problémy s interoperabilitou a formáty MS Office
- aplikace dostupné pouze pro MS Office
  - neochota poskytovatelů na tom cokoliv změnit
- neochota uživatel ke změně
  - LibreOffice do škol? :)

Úspěšná migrace:

Mnichov

- 1M5 obyvatel, hlavní město Bavorska
- 33k zaměstnanců, 18k pracovních stanic
- migrace z Windows NT na Linux zahájena v roce 2005
- vlastní distribuce LiMux, KDE, Thunderbird
- LibreOffice 4.1.6, částečně OpenOffice 3.2.1
- migrace dokončena v roce 2013
- úspora nákladů až 1M EUR ročně

LiMux
■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■ ■
Die IT-Evolution

Úspěšná migrace:

rakouská justice

- Bundezenrechnungszentrum (BRZ) – poskytovatel IT služeb pro rakouské soudy a prokuratury
- asi 15k pracovních míst
- migrace z Lotus WordPro na OpenOffice 2.3 zahájena v roce 2008
- v současnosti: MS Windows, LibreOffice 5.0
- vlastní aplikace a rozšíření v Javě (RCP, Rich Client Platform)

Probíhající migrace:

Lipsko

- 2. největší město Saska (500k obyvatel)
- asi 4k5 pracovních stanic (Windows)
- snížení nákladů za licence softwaru, nezávislost na jednom poskytovateli
  - odhadem o 100k EUR ročně
- MS Office ponechán na 1/3 pracovních stanic
- problémy s interoperabilitou
- a s aplikacemi závislými na MS Office (přihlašování k pobytu, správa sportovišť)

Neúspěch:

Freiburg

- asi 300k obyvatel, 2k pracovních stanic
- 2007: rozhodnutí o migraci na OpenOffice 3.2
  - předpokládané snížení nákladů o 150k EUR ročně
- MS Windows ponechán jako OS
- smíšené prostředí s OpenOffice a MS Office 2000 (!)
  - migrace se netýkala všech uživatel
- obrovské problémy s interoperabilitou
- 2012: návrat k MS Office
- poučení z krizového vývoje: pouze snížení nákladů jako motivace nestačí
  - je potřeba také investovat do open-source

Oprava chyb, implementace featur

- svépomocí
  - konec konců, je to open-source :)
- profesionální L3 podpora
- crowdfunding (freedomsporsors apod.)
- zájmová aliance
  - shromáždit organizace, které mají stejné cíle
  - definovat požadavky
  - fundraising
  - vypsát tender
  - najít firmu/jednotlivce, který požadované dodá

Jak financovat řešení problémů

- Open Source Business Alliance
  - založena v roce 2011 fúzí dvou stávajících organizací
  - poskytovatelé open-source softwaru a služeb, vědecké organizace
  - se sídlem v Stuttgartu a pobočkami v německy mluvících zemích, USA a Kanadě
- Sdružení organizací se stejným zájmem a formování “kritické masy” a získání zdrojů k řešení společných problémů
- Heslo “Otevřenou myslí a sdílením duševného vlastnictví k rozvoji organizací a společnosti”

První OSBA tendr

- Účastníci: Mnichov, Lipsko, Jena, Freiburg, švýcarský federální soud, kanton Vaud
- Zlepšení podpory formátu OOXML (zejména .docx) v Open/LibreOffice
- Nutná podmínka úspěšné migrace na LibreOffice
- Hlavní problematické oblasti:
  - layout dokumentů (obrázky, tabulky, záhlaví/zápatí)
  - layout a úprava komentářů
  - sledování změn (change tracking)
- Implementován v letech 2011-12 firmami SUSE a Lanedo
- LibreOffice 3.6/4.0

Druhý OSBA tendr

- Účastníci: stejní
- Implementace nových vlastností Open/LibreOffice
  - 1) Zlepšení funkce Mail Merge
  - 2) Zlepšení zaobcházení s odseky textu ve Writeru
  - 3) Styly pro všechny druhy objektů ve Writeru
  - 4) Podpora stylů pro diagramy v Calcu
  - 5) Více funkcí v sdílených tabulkách v Calcu
  - 6) Implementace change tracking pro formát ODF
- 2015: Dokončen pouze bod 1
- Implementace pro OpenOffice A LibreOffice současně nerentabilní

OSBA v současnosti

- obnova činnosti pracovní skupiny pro open-source kancelářské aplikace na LibreOffice konferenci 2016 v Brně
- definice požadavků na řešení “Open365”
- lepší podpora pro vývoj a integraci aplikací postavených nad LibreOffice
- další možnosti zlepšení interoperability

Případová studie:

Mnichov

- oprava chyb v LibreOffice
  - tisk, mail merge, interoperabilita,...
- podpora při vývoji rozšíření a maker
- vlastní Long Term Support (LTS)
- školení vývojářů, pair programming

WolIMux

- rozšíření LibreOffice vyvinuto v rámci projektu LiMux
- v jazyce Java, používá UNO API a Swing
- spousta šikovných vlastností
  - automatická správa a vyplňování záhlaví korespondence
  - tvorba formulářů z předloh
  - pohodlný tisk
  - hromadná korespondence

Konsolidace maker a rozšíření

- předtím:
  - mnoho různých verzí proprietárního kancelářského balíku
  - pestrá sbírka maker a externích aplikací
- potom:
  - 1-2 verze LibreOffice
  - jednotná správa korespondence pomocí WollMux
  - jednotné předlohy (corporate identity)
  - pokud možno webové aplikace
  - malá sbírka maker a externích aplikací, version control, central deployment
- všechny nástroje jsou open-source (github)

Něco pro upstream

- zlepšení výkonu mail merge
- údržba pluginu pro KDE4
- zlepšení tisku N-UP
- interoperabilita xlsx (okraje buněk)
- vylepšení plánovače úloh v LibreOffice

Případová studie:

rakouská justice

- migrace z OpenOffice 3.2 na LibreOffice 5.0
- modernizace zastaralých knihoven a nástrojů, většinou v Javě
- modernizace stávajících rozšíření, propojení s novým LibreOffice
- vývoj nových rozšíření (spisová služba)
- oprava chyb

Správa životního cyklu dokumentu

- RIS
  - rozšíření LibreOffice v jazyce Java se serverovou částí
  - vytvoření dokumentu, výběr z předloh
  - zpracování dokumentu
    - kategorizace, anonymizace
  - zveřejnění
- eIP
  - Java Eclipse Rich Client Platform
  - integrovaný portál s vestavěným LibreOffice
- OfficeAktenSystem
  - propojení se spisovou službou

Přispíváme do upstreamu

- oživení a vylepšení **loeclipse**
  - plugin pro Eclipse na vývoj rozšíření LibreOffice
- modernizace **noa-libre**
  - Java knihovna pro vývoj s LibreOffice UNO API
- oprava chyb (deadlocků) v kódu kterým LibreOffice komunikuje s rozšířeními

Dík za pozornost :)
Otázky ... možná i odpovědi